

Ministerstvo hospodárstva SRsekcia zahraničnoobchodnej politiky a európskych záležitostí
odbor bilaterálnej obchodnej spolupráce**Záznam o rokovaní**

Pracovné stretnutie pána štátneho tajomníka Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (SR) Jána Oravca (ŠTAT) a generálnych riaditeľov a riaditeľov Ministerstva hospodárstva SR s podnikateľmi dňa 26. 08. 2022 o 10:00 hod.

Druh rokovania: informatívny kontaktný iný (aký)

Rozhovor bol vedený:

 prostredníctvom tlmočníka priamo v jazyku - slovenskýZa MH SR:

p. Ján Oravec, štátny tajomník

p. Ján Petrovič, generálny riaditeľ sekcie energetiky

p. Boris Škoda, generálny riaditeľ sekcie podporných programov

p. Tomáš Kakula, generálny riaditeľ sekcie konkurencieschopnosti

p. Martin Pitorák, riaditeľ odboru palív a energetiky

p. Vladimír Riška, riaditeľ odboru priemyselnej politiky

Za ÚRSO:

p. Andrej Juris, predseda

Za podnikateľov:

p. Vladimír Sirotko, prezident Slovenskej asociácie malých a stredných podnikov (SAMP)

p. Monika Jankovičová, členka prezídia SAMP

p. Ivan Krechňák, člen prezídia SAMP

p. Martin Lidaj, výkonný riaditeľ, Podnikateľská aliancia Slovenska (PAS)

p. Miriam Bellušová, generálny sekretár, Slovenský živnostenský zväz (SŽZ)

p. Ján Palencár, 1. viceprezident, SŽZ

p. Bystrík Pripko, viceprezident, SŽZ

p. Jaroslav Juriga, riaditeľ Úradu, Slovenská živnostenská komora (SŽK)

p. Ján Solík, prezident, Združenie podnikateľov Slovenska (ZPS)

p. Miroslav Pajchl, ZPS

p. Miroslav Kiraľvarga, prezident, Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ)

Vypracovala: Tereza Sušilová, HŠR OBOS

Schválila: Daniela Koladová, R OBOS

Obsah rokovania:

Pracovné stretnutie sa uskutočnilo na žiadosť podnikateľov, pri príležitosti podpísania Memoranda k situácii v oblasti energetiky, cien elektriny, plynu a materiálových vstupov. Memorandum je reakciou na mimoriadny rast cien energií, s ktorým sa v súčasnosti podnikatelia stretávajú a pre mnohých vytvára existenčný problém. Vladimír Sirotko, prezident SAMP úvodom rokovania vyhlásil, že negatívny dopad rast cien energií vytvára tlak na zamestnávateľov, ktorí dnes zaznamenávajú až 10-násobné zvýšenie cien dodávok energií a zálohových platieb za energiu. Nárast môže v budúcnosti negatívne ovplyvniť zamestnanosť, pričom malé a stredné podniky ho pocítia najvýraznejšie.

Zdôraznil, že v tomto kontexte hovoríme o 647 000 subjektoch a približne 100 000 pracovných miest. Malé a stredné podniky (MSP) tvoria mimoriadne dôležitú súčasť podnikateľského prostredia Slovenskej republiky. MSP však nepatria medzi subjekty, ktoré majú regulované ceny energií a taktiež nie sú súčasťou cenových konaní.

Obsahom Memoranda k situácii v oblasti energetiky, cien elektriny, plynu a materiálových vstupov sú preto viaceré návrhy ako zlepšiť pozíciu malých a stredných podnikov a to:

- zaradiť MSP do subjektov s regulovanými cenami energie;
- umožniť zdieľať (odoberať) prebytočne vyrobenú energiu z OZE inými podnikateľskými subjektami;
- rozšíriť rozpätie regulovanej ceny pre zraniteľných odberateľov;
- prizvať zástupcu MSP do cenových konaní ÚRSO.

Monika Jankovičová, členka predstavenstva SAMP zdôraznila, že MSP nie sú regulovaným subjektom od roku 2005. Ivan Krechňák dodal, že podniky sa dnes stretávajú s vysokou administratívnou záťažou aj pokiaľ hovoríme o inštalácií obnoviteľných zdrojov energie (OZE). S rovnakou administratívnou záťažou sa stretávajú aj zástupcovia SZZ. Bystrík Pripko zdôraznil, že samotná byrokracia, ktorá je spojená s nainštalovaním a spustením fotovoltaiických panelov do prevádzky predstavuje bremeno a podniky váhajú, či zvoliť túto cestu pri znižovaní závislosti od vysokých cien energií. Zároveň zástupcovia podnikateľov zdôraznili aj možnosť potreby prepustenia zamestnancov a zastavenia svojej výroby až do momentu, kedy sa situácia na trhu s energiami nebude vyvíjať priaznivejšie. Pán Pripko taktiež uviedol, že mnohí podnikatelia nemajú príležitosť zmeniť svoju výrobu na energeticky úspornejšiu, keďže v prípade ich podnikania neexistujú v súčasnosti žiadne alternatívy. Predstavitelia SZZ tiež hovorili o možnostiach vysporiadania sa so vzniknutou situáciou, napríklad pomocou znižovania DPH, spotrebných daní alebo pomocou regulovania taríf.

Ján Solík, prezident ZPS zdôraznil, že nárast energií je celoplošný a postihne nie len podniky, ale aj domácnosti. Nárast zapríčini niekoľko problémov, ktoré sa pretavia do viacerých oblastí výroby. Vo všeobecnosti boli spomínané za najviac postihnuté oblasti veľko- a maloobchodných služieb, stavebníctva a obchodu. Pán Solík uviedol potrebu väčšej flexibility a zapojenia všetkých potrebných sektorov pri riešení problémov rastu cien energií. Predstavitelia SZP uviedli, že problémy rastu cien začínajú presahovať aj do oblastí, v ktorých sa predtým s cenovými výkyvmi nestretávali – napríklad ceny drevnej štiepky. V tomto prípade je dôležité suroviny zaistiť pre domácu spotrebu. Jaroslav Juriga (SŽK) a Martin Lidaj (PAS) potvrdili nutnosť riešenia situácie pre MSP.

Miroslav Kiraľvarga, prezident RÚZ, potvrdil opodstatnenosť obáv zo strany podnikateľov. Taktiež zdôraznil, že niekoľkonásobný rast cien energií predstavuje problém nie len pre MSP, ale aj pre veľké podniky, ktoré onedlho budú pociťovať recesiu. Ukončenie výroby môže byť reálnou možnosťou pre viaceré podniky, ktoré nebudú schopné pokrývať zvýšené náklady na energiu a na vlastných zamestnancov. Osobitný problém môže byť recesia v spoločnosti U. S. Steel, ktorá sa prejaví vo všetkých sférach hospodárstva SR. Očakávané straty pri súčasných cenách elektriny sú 400 mil. eur na rok 2023.

ŠTAT MH SR poďakoval predstaviteľom podnikateľov za uvedenie východiskových pozícií a ubezpečil ich, že MH SR sa zaoberá všetkými podnetmi. Zdôraznil, že SR ako súčasť jednotného trhu Európskej únie je súčasťou podporných schém, prijatých na účel pomoci podnikom, ktoré sa dostanú do ekonomických problémov, v súvislosti s nárastom cien energií. Ján Petrovič, generálny riaditeľ sekcie energetiky bližšie špecifikoval tri úrovne pomoci o ktoré môžu podniky žiadať prostredníctvom Dočasného rámca Európskej únie. Zároveň však predstavitelia MH SR zdôraznili, že súčasná situácia, spojená s politickou nestabilitou v Európe predstavuje mimoriadnu situáciu, ktorá ešte viac zdôrazňuje závislosť Európskej únie od energií z Ruskej federácie. Oveľa dôležitejšie je preto motivovať podniky k energetickej úspornosti. Kompenzácie vo výške straty by podniky nevedli k zapojeniu inovatívnejších metód, či k väčšiemu využívaniu OZE. ŠTAT uviedol, že je veľmi potrebné mať reálne očakávania od získania podpory zo strany štátu. Možné riešenia sú na báze spolupráce s Ministerstvom financií SR. Veľké navýšenie zálohových platieb za elektrinu a plyn sa týka aj domácností.

Andrej Juris, predseda ÚRSO zdôraznil, že SR je súčasťou regiónu strednej Európy. Dominantom v tejto oblasti je Nemecko. Neistota, ktorú spôsobuje agresia Ruskej federácie na Ukrajine priamo súvisí s prerušovanými dodávkami plynu. Výrobcovia energií reagujú na situáciu predajom za trhovú cenu. Taktiež uviedol, že zmena počtu regulovaných subjektov je vecou primárnej legislatívy a ani prípadné navýšenie počtu regulovaných subjektov neprichádza do platnosti okamžite. Samotná regulovaná cena bude v budúcom roku navýšená, nakoľko ceny energií budú neustále rásť – odhadovaný nárast je na úrovni 300 %. V súčasnosti sa zároveň mení regulačné obdobie. ÚRSO tiež ocenilo zvýšenie disponibilnej kapacity pre OZE, možno očakávať zjednodušenie technických pripomienok prevádzkovateľov distribučných sústav.

V neposlednom rade predstavitelia podnikov uviedli, že svoju žiadosť o vypočutie smerovali aj na predsedu Národnej rady SR a predsedu vlády SR. Keďže situácia v oblasti cien energií nie je zastabilizovaná, diskusia na túto tému ostáva otvorená.